

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. I. Creatio corporis naturalis & cuiusuis alterius rei in quo sita sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

existentiam productam coexisturam instanti B. pro illo priori, atque adeo duraturam prius natura, quam intelligeretur eius duratio, admodum non urget: ut enim superius secundo loco notatum est, recte possunt duo intelligi pro eodem signo naturae, quin propterea tempore, seu duratione reali coexistent: unde tamen pro illo priori intelligatur res secundum se, nec non instans B. duratione reali sibi coexistent, siue, quod perinde est, ut res in instanti B. realiter duret, atque existat.

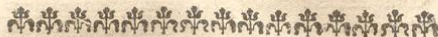
30. Ad secundum argumentum; largior gratis decretum existentiae, & productionis non praescindere à duratione, sed in eam in diuidentur ferri: verum ob id duratio ab actione indistincta non erit, haud aliter ac decretum Dei de productione non praescindit ab existentia per eam producta; sed ambas per modum vnius decernit; & tamen actio, & existentia distinguuntur realiter. Rursus amor essentialis, & comprehensius Dei non praescindit vnam subsistentiam diuinam ab alia, sed simul, & collectiue in totas tres fertur, & tamen realiter distinguuntur: pari ratione diuinus amor dirigi nequit in obiectum aliquod creatum, quin supra se reflectat, ut supra obiectum partiale; nefas tamen esset inde colligere indistinctionem obiecti creati à diuino actu, cui obicitur: igitur quamuis decretum Dei mirime praescindat productionem rei ab eius duratione, id argumento esse non poterit ad vtramque identificandam. Secundo respondeo, negato antecedenti: ad cuius probationem aio, rem existere primo, aut semper, esse differentias accidentarias existentiae secundum se, & hanc indifferentem esse, ut vel primo, vel semper, aut etiam primo in hoc instanti, aut primo in alio existat, aut producat: unde decretum Dei terminari potest ad existentiam sumptam secundum se, & nudè ab illis differentiis accidentibus non minus, quam à differentiis vbi-cationis subsistentiae & similibus.

31. Ad confirmationem respondeo: sicut res creata est indifferens pro priori aliquo signo naturae ad hanc, aut illam vbi-cationem; ita similiter ad hanc vel illam durationem, ad quarum alterutram determinatur per decretum Dei subsequens rem existentem secundum se, & eius praui-sionem. Caterum aliter, & aliter res est indifferens ad diuersas durationes, & ad diuersas vbi-cationes: indifferentia enim rei ad hanc, aut illam vbi-cationem sapè non est indifferentia actiua, cuius determinatio oriri potest à re existente secundum se, qua versus hanc, aut versus illam partem pro libito se se mouere potest: at indifferentia rei ad oppositas durationes est indifferentia quasi passiu-a, cuius determinatio non est à re durante, sed seorsim à libertate illius à solo Deo pro suo libito decernente, ut res duret, aut non duret pro hac, aut illa differentia temporis. Deinde etiam si pro primo signo suae existentiae res haberet necessitatem ad hanc durationem, atque adeo decretum productionis esset decretum durationis, non propterea duratio cum productione confundi deberet, ut numero penè superiori explicuimus.

Ad tertium argumentum respondeo, durationem quantumlibet distinctam ab actione, nouae tamen libertatis exercitium, & noui meriti materiam toties esse posse, quoties à voluntate actus

R. P. Lyncei Philosophia Tom. II.

liber liberè conseruatur: tum, quia duratio quamuis distincta ab actione eam concomitari potest, quin antecessio actionis eius libertati, aut meriti quidquam derogare possit. Deinde duratio actus liberi, eiusque conseruatio, quamuis sit necessaria respectu existentiae actus liberi, ab eaque velut à causa naturali proficiscatur, respectu tamen voluntatis nostrae libera esse potest, haud aliter ac ipse actus habitui necessarius, voluntati tamen liber, & spontaneus est: quid? quod aliquis contendere posset ratione nouae durationis nihil nouae libertatis actui accrescere, aliquid tamen noui meriti ei accedere; quemadmodum in sententia Scoti, actus exterior actui interiori nil libertatis, aliquid tamen meriti superaddit.

TRACTATUS II.

De Actione creatiua corporis naturalis.

CAPVT I.

Creatio corporis naturalis, & cuiusvis alterius rei in quo sita sit?

CREATIO trifariam accipi solet: primo, latissime pro quauis productione, siue eius terminus sit ens necessarium, & infinitum; siue ens contingens, & necessarium: qua ratione Sapientia Dei, siue Verbum diuinum creati dicitur. Eccles. 24. ibi: *ab initio, & ante secula creata sum*: Secundò pressius, pro sola ea productione, cuius terminus sit aliquod ens finitum, & contingens; & hac ratione personam aliquam diuinam creaturam esse, siue creati à Catholicis contra Arrium denegatur, omne verò ens praeter Deum creati, siue creatura esse dicitur: tertio, & propriissime pro ea sola productione, quae rem independentem ab omni subiecto producit, qualis est ea, qua Angelus, aut animus rationalis, aut accidentia Eucharistica producuntur. Creatio in primo sensu magna ex parte Theologici instituta est; Philosophici verò in secundo, & tertio sensu. Quod ergo ad quaestionem capitis titulo praefixam attinet:

Prima sententia est, actionem creatiuam sitam esse in sola voluntate Dei efficaci, qua existentiam Angeli, aut animi verbi gratia efficaciter decernit, eamque in nullo alio consistere posse, ita Caietan. 1. p. q. 45. art. 3. Capreolus in 2. dist. 1. quaest. 2. Richardus ibidem. art. 1. q. 2. & 3. Valentia 1. p. disp. 3. q. 2. & alij complures. Secunda sententia est, creationem, siue productionem rei ex nullo praesupposito subiecto solum consistere in ipso termino creato, Angelo verbi gratia aut animo, ita Scotus & assecla in 2. dist. 1. quaest. 5. Pater Vasquez 1. p. disp. 173. cap. 3. & alij non pauci. Tertia sententia est, creationem solum consistere in modo reali medio inter agens & terminum, & qui agente posterior, termino verò prior sit, haud aliter ac actio generatiua in entitate modali sita est: ita Pater Molina 1. p. quaest. 45. art. 3. Suarez disput. 20. Metaphys. sect. 5. numero 12. Hurtado disput. 12. Physicor. à §. 21. Arriaga

T 3

disput. 9.

disputatione 9. Physicor. Compton. disput. 41. Phys. sect. 3; & cum iis communiter nostri recentiores.

3. Ipse has omnes sententias quoad id, quod affirmant, veras esse, & quoad id, quod negant, falsas esse arbitror; quamobrem dicendum est, creationem aliquam in sola voluntate efficaci Dei consistere, aliam verò in solo termino creato, & nonnullam in modo reali, qui à voluntate Dei, & termino creato modaliter, siue ex natura rei distinctus sit; & vtrumque interiaceat. Ab hoc philosophandi modo non paucos eorum, qui pro oppositis sententiis nuper commemorati sunt, aliosque qui commemorari possent, stetit: censuerim: celebris enim inter antiquos est duplex acceptio creationis, quarum alia in sola voluntate Dei consistit, & creatio actiua nuncupatur; alia verò in termino creato consistit, & creatio passiva appellatur.

4. Prima ergo nostræ sententiæ pars, nempe voluntatem Dei efficacem secundum se, & seorsim à quouis alio sumptam creationem esse hoc pacto probatur: Munus, & officium actionis est determinare, vt hic effectus ab hac causa existat: at voluntas efficax Dei se sola, & circumscripto quouis alio determinat, vt Gabriel verbi gratia à Deo existat: igitur munus, & officium actionis, ac proinde eius rationem sibi vendicat: alterius autem actionis, quam creatiue rationem sortiri nequit, eo quod Gabriel Angelus generari, aliave actione, quam creatiua produci nequeat; ac per consequens rationem actionis creatiue sortitur. Maior perspicua est: quia siue de actioneeductiua, siue de creatione modalis, & ab agente & termino distincta, siue de creatione à termino indistincta sermo sit; quæcumque harum ab aduersariis actio admittatur, idè sanè actio censenda est, quia determinat, vt hic effectus ab hac causa existat: igitur eiusmodi determinatio munus & officium actionis est: Minor etiam minus perspicua non est; quia eiusmodi volitio Dei efficax ad Gabrielem terminata est essentialiter connexa cum hoc, quod est, Gabrielem existere à Deo, idque independentem à subiecto; hac enim ratione & non alia Gabriel existere potest, igitur talis volitio determinat, vt Gabriel à Deo existat; quemadmodum ratione similis connexionis quæcumque alia actio indubitanter talis determinat, vt hic effectus ab hac causa existat.

5. Dices, primo, non qualemque determinationem causæ ad effectum, & effectus ad causam, esse actionem, sed determinationem modalem, & distinctam à causa, & effectu; & inter ytrumque mediam; cuiusmodi sanè non est volitio Dei. Contra tamen, quia determinatio illa modalis à causa, & effectu distincta, & vtrumque intermedia, si quando admittitur, ideo est, quia causa, & effectus siue simul, siue seorsim sumantur, indifferentes sunt, vt effectus à causa effluat, & causa in effectum influat; qua ratione vno etiam modalis ab extremis distincta ideo admitti solet, quia extrema indifferentia sunt, vt se intrinsecè afficiant: at supposita volitione Dei efficaci ad Gabrielem terminata nulla est indifferentia, vt Gabriel à Deo existat, Deusve in Gabrielem influat: igitur determinatio illa modalis à Deo, & Angelo realiter distincta

admitti nequit: nec de ratione creationis esse potest, vt in eiusmodi determinatione consistat: vnde quamuis volitio Dei efficax eiusmodi determinatio non sit, actio tamen creatiua esse poterit.

Dices secundo, determinationem, vt effectus existat à causa, duplicem esse: aliam proximam, & formalem; aliam verò remotam, & radicalem; solamque priorem, non verò posteriorem determinationem, sortiri rationem actionis: cum ergo volitio Dei efficax non sit determinatio proxima, & formalis; propior enim determinatio ad existentiam Angeli est Angelus ipse se ipso determinatus, vt à Deo existat, vel modus aliquis Angelo intrinsecè adharens: quæuis, inquam, harum determinationum propior est Angelo, quam volitio Dei; sanè hæc rationem actionis creatiue sortiri non poterit. Verum cum actio creatiua more reliquarum actionum sit via agentis ad terminum, & ab agente quodammodo incipiat, & in termino desinat, non est, cur propior sit termino, quam agenti, aut cur proxima sit respectu termini potius, quam respectu agentis: igitur quamuis volitio Dei propior sit agenti, quam termino; & respectu termini determinatio proxima non sit, tamen rationem actionis creatiue sortiri poterit. Equidem sicut existentia Angeli, iuxta aduersarios, est eius creatio, esto respectu Dei determinatio remota, & radicalis sit, vtpote quæ eius volitionem efficacem supponit, ita è conuerso volitio Dei poterit esse creatio Angeli, tamen si respectu illius determinatio remota, & radicalis sit.

Primum argumentum pro sententia contraria in hunc modum confici solet: si creatio Angeli esset volitio Dei efficax, sicut volitio Dei est ab æterno, ita creatio Angeli esset ab æterno: at creatio Angeli ab æterno esse nequit: ergo: maior proculdubio est vera: minor probatur; quia si creatio Angeli esset ab æterno, Deus ab æterno Angelum crearet; quemadmodum Angelum ab æterno vult, quia eius volitio ab æterno est: at Deus ab æterno Angelum non creauit, ergo: maior perspicua videtur: minor suadet: tum, quia si Deus ab æterno Angelum creasset, Angelus ab æterno esset creatus; Deum enim creare Angelum, & hunc esse à Deo creatum relatiua, & reciproca sunt, quæ autem eiusmodi sunt, teste Aristotele, sunt simul natura, tempore, & cognitione; nec vnum in aliquo nunc temporis, aut æternitatis sine alio esse potest: at Angelus ab æterno creatus non est, aliàs ab æterno extitisset, quod hæreticum est. Tum etiam ex Prouerb. 8. capite. ibi: *Domini possedit me in initio viarum suarum, antequam quidquam faceret, à principio*: quibus verbis manifestè asseritur, diuinam sapientiam à principio, siue ab æterno extitisse, antequam Deus quidquam faceret, ac proinde antequam Angelos faceret: eos ergo ab æterno non fecit, nec creauit.

Secunda ratio aduersariorum, & priorem coadiuuans ita se habet: Volitio efficax Dei est ab æterno ante existentiam Angeli: at actio creatiua Angeli esse non potest ante existentiam Angeli

Angeli in aliquo instanti aternitatis, aut temporis: cum enim omnis actio sit essentialiter, atque adeo summè connexa cum suo termino, in nullo instanti sine eo esse potest.

9. Tertia aduersariorum ratio huiusmodi est: actioeductiua, qua Deus formam ignis v. g. ab eius materia educit, in voluntate Dei efficaci sita non est: ergo nec actio creatiua: antecedens per spicuum videtur: consequentia suadet: quia sicut voluntas efficax existentiae Angeli de se essentialiter connexa est cum hoc, quod est Angelum à Deo independentem ab omni subiecto existeret; ita etiam voluntas efficax existentiae connaturalis formae ignis essentialiter connexa est cum hoc, quod est, formam ignis à Deo connaturaliter, ac dependentem à subiecto existeret: cur igitur vna voluntas sit actio creatiua Angeli potius quam alia actio generatiua formae ignis?

10. Quarta, & postrema aduersariorum ratio est: Angelum esse creatum, est denominatio intrinseca Angelo: at si creatio in voluntate Dei sita esset, ea denominatio non intrinseca, sed extrinseca Angelo esset: Maior probatur, quia esse creatum est modus quidam essendi, siue existendi, nimirum à causis: ergo est denominatio intrinseca rei creatae; cur enim modus existendi in alio, qualis est passio, aut existendi cum alio qualis est vnio, aut existendi in loco, qualis est vbicatio, aut existendi in tempore, qualis est duratio: cur, inquam, hi modi existendi intrinseci sint, & modus existendi à causa creante intrinsecus non sit?

11. Ad primum, & secundum argumentum sunt, qui respondeant, creationem Angeli præter voluntatem Dei efficacem intrinsece includere instans illud caducum & successuum, pro quo Deus vult, Angelum existeret; quo principio inconuenientia obiecta declinasse sibi videntur. Falluntur tamen: quia pro priori signo naturae, pro quo Angelus existit ante durationem instantis illius A; v. g. aut quidquid sit de hac prioritatem, quam non nemo inficias eat, certè Angelus secundum se, & præcisè ratione nostra, eo instanti A per aliquam actionem producit: non per aliam, quam per creatiuam: ergo per creationem producit; atque adeo creatio per instans A intrinsece non constituitur.

12. Quocirca alij malunt, creationem Angeli præter voluntatem Dei includere intrinsece existentiam Angeli; quo etiam principio statuto inconuenientia in primo, & secundo argumento tacta euanesce videntur. Contra tamen, quia si creatio, aut, quod perinde est, relatio creantis in eo complexo consisteret, in eodem etiam relatio creati sita esset: vnde creatio Angeli se ipsam crearet, & Angelus à se ipso creatus esset, sicut in simili sæpè argumentabar. Vnde demum connotatores hic ad solita inuolucra, & latibula confugiunt, & respondent: tamen sola voluntas Dei reipsa sit creatio, & Deum creantem denominet, hanc tamen denominationem Deo identificatam, ei ab aeterno non conuenire, sed in tempore, eique etiam in tempore absque vilius entitatis intrinseco periculo deperire posse: Angelo nimirum, quem ea denominatio connotat tempore existente, aut perente. Verum quam commentitia sint hæc connotata in Metaphys. vbertim declarabimus, &

in Deo neutiquam admittenda esse speciatim ostendi potest, nisi id nostri instituti ratio vetaret.

Quapropter ad primum argumentum respondeo, creationem Angeli esse ab aeterno, Deumque dici posse ab aeterno creantem Angeli, & Angelum ab aeterno creatum à Deo: si ly *ab aeterno* appelletur *suprà creantem & creatum*: secus vero si appelletur *suprà Angelum*: haud secus ac Deus ab aeterno dicitur, odisse peccatorem, & hic ab aeterno Deo exosus: si ly *ab aeterno* *suprà odisse & exosus* appelletur: secus vero si *suprà peccatorem* appelletur: nec magis ex priori loquutione, quam ex posteriori deduci potest, creaturam aliquam ab aeterno extitisse. Eadem ratione, cum sacra pagina passim asseritur, Deum nil fecisse, aut creasse ab aeterno, ly *ab aeterno* non *suprà creasse*, aut *fecisse*, sed *suprà creationis*, aut *effectiōis terminum* appellare, ad eumque referri debet: & in eo sensu id verissimum est, & nostræ sententiæ neutiquam refragatur.

Ad secundum argumentum respondeo, in primis per instantiam: non magis connectitur actio cum existentia termini, quam volitio Dei efficax cum actione creatiua, ad quam iuxta aduersarios terminatur: siquidem utrobique connectio essentialis est; at volitio Dei efficax quantumvis connexa cum actione creatiua est ab aeterno, quin actio creatiua ab aeterno sit, vt aduersarij contendunt: ergo similiter, &c. Deinde absolute respondeo: actio creatiua Angeli in voluntate Dei sita, non est actio merè physica, sed intentionalis: quare sicut cognitio, & volitio alicuius obiecti, quia in illud intentionaliter tendunt, quantumcunque cum eo absolute connexæ sint, cum eo tamen connexæ non sunt, nisi pro ea temporis differentia, pro qua à Deo cognoscitur, & efficaciter amatur; ita similiter actio creatiua, quia tendentia intentionalis, tamen quā actio est, cum existentia termini absolute connectatur; tamen qua intentionalis, cum ea solum connexa est pro ea temporis differentia, pro qua à Deo eiusmodi existentia efficaciter decernitur: vnde ab aeterno sine existentia termini esse poterit, esto sine ea esse nequeat, adueniente tempore, pro quo efficax est.

Ad tertium respondeo: cum Deus se solo, & sine consortio causæ secundæ aliquid generat, actio Dei generatiua in eius voluntate efficaci terminata, tam ad eius existentiam rei, quam ad eius, à subiecto dependentiam formalissimè consistit, cum tamen, si creatiua esset in voluntate terminata ad existentiam rei, & carentiam dependentiæ collocanda esset. Cæterum, cum Deus simul cum causâ secundâ aliquid generat, per duplicem actionem generatiuam, inadaquatam tamen concurrat; quarum alia solius Dei propria est, & in eius voluntate consistit, vt iam iam exposuimus; alia vero Deo cum creatura communis est, & in modo physico consistit, videlicet quia actio creaturæ actio Dei non esse potest, vt constat ex libro præterito, cum de causâ primâ ageremus.

Ad quartum respondeo; modos existendi in duplici differentia esse: aliosque intrinsecos esse, quales sunt existeret in loco, quod fit per vbicationem; existeret in tempore, quod fit per durationem; existeret in toto, quod fit per vnionem; existeret

existere in alio, quod fit per passionem: alios vero esse extrinsecos, quales sunt existere, siue esse in intellectu, quod fit per cognitionem; existere in voluntate, quod fit per amorem; existere prope aliud, aut procul ab alio, quod fit per relationem prædicamentalem distantiae, aut indistantiae. Quare perperam aduersarij modos omnes existendi à productione distinctos, intrinsecos esse arbitrantur, vt inde colligant, rem esse creatam, aut productam, denominationem intrinsecam esse; cum potius alij sine intrinseci, alij extrinseci: inter hos ergo, non inter illos rem esse creatam per decretum Dei connumerari potest, ac debet.

CAPVT II.

Secunda pars verioris sententia suadetur.

17. **V**idelicet, terminum ipsum creatum, qualis est Angelus, exemp. g. rationem actionis creatiue fortiri. Munus actionis est, determinare, vt hic effectus ab hac causa dependeat, vt initio capituli antecedentis ostendimus: at huiusmodi determinatio existentiae Angelicae secundum se sumptae conuenit: ergo munus, ac proinde rationem actionis sibi vendicat: cum ergo actio generatiua esse nequeat, eo quod Angelo generari repugnet, proculdubio erit creatiua: minor perspicua est, quia connexio, & determinatio coincidunt; at existentia Angeli per seipsam essentialiter connexa est, cum hoc, quod est, Gabrielem, v.g. ab hoc agente Deo nimirum existere.

18. Dices, actionis munus esse, determinare, vt hic effectus ab hac causa, hac numero dependentia dependeat, siue existat: at existentia Angeli Gabrielis quamuis determinet, vt hic Angelus ab hoc agente, Deo nimirum essentialiter dependeat, non tamen per hanc numero differentiam, sed per hanc, vel per aliam. Verum, hæc solutio non satisfacit: quia, cum dicitur actionis munus esse, determinare, vt effectus à causa per hanc numero dependentiam dependeat, aut exclusiue id intelligitur, vt sensus sit, actionem, quæ talem determinare, vt per se ipsam, & per nullam aliam actionem, aut dependentiam effectus à causa dependeat; & in hoc sensu maior syllogismi omnino falsa est; cum de ratione vnius actionis non sit, aliam etiam adequatam excludere: aut non exclusiue, sed positiue maior ea propositio intelligitur, vt sensus sit, modum inter Deum, & Angelum ideo actionem esse, quia determinat, vt Angelus à Deo per hanc numero dependentiam, nimirum per se ipsum, quatenus hic numero modus est, dependeat, & oriatur; & in hoc sensu maior vera est. Ceterum non video, cur existentia Angeli hac ratione non determinet, vt Angelus à Deo per hanc numero actionem, & dependentiam dependeat, siquidem determinat, Angelus per se ipsum, quatenus hic numero est, à Deo existat, ac dependeat. Nec video quoad hoc, quæ inter existentiam Angelicam, & entitatem illam modalem, quam aduersarij commiscuentur, discriminis ratio esse possit; aut cur potius vna, quàm alia, hæc numero dependentia Angeli à Deo sit, cum vtraque ex æquo cum Deo, & Angelo essentialiter connexa sit.

Argumentor secundò: si aliquis effectus numerice sumptus hanc etiam numero causam essentialiter postularet ita, vt ab illa non produci ne diuinitus posset, sanè is effectus ab ea causa per se ipsum essentialiter produceretur, munusque actionis sibi vendicaret: at Angelus, quatenus hic numero est, primam causam essentialiter postulat, & ab ea non produci ne diuinitus potest: igitur Angelus &c. Minor in propatulo est: Maior probatur tripliciter, primò quia ideo modus actionis ab effectu distinctus à Philosophis adinuentus est, quia effectus hanc numero causam non postulat, sed vt ab hac, aut illa oriatur, de se indifferens est: igitur si aliquis effectus hanc indifferentiam cum essentiali determinatione commutaret, non per modum distinctum, sed per se ipsum præcisè à causa dependeret. Secundo, quia si aliqua substantia esset essentialiter alligata ad hunc numero locum, ita, vt ab illo nulla vi diuelli posset, certè eiusmodi substantia per se ipsam, & non per vbitatem distinctam eo loci esset, haud secus ac Deus per immensitatem à se realiter indistinctam vbique locorum est, videlicet quia vbique locorum esse essentialiter postulat: ergo similiter, &c. Tertiò, quia in diuinis relatio filiationis est actio, siue productio, quæ filius à patre procedit, & originem trahit, non alia ratione, nisi quia filiatio diuina, quamuis sit terminus productus, tamen essentialiter postulat à Patre, & non alio in eadem substantia produci: ergo similiter effectus creatus eadem determinatione præditus, actio censeretur posset.

Oppones tamen, primò: quantitas Eucharistica à Deo creatur: at non per se ipsam essentialiter: igitur creatio à termino distinguitur: maior de fide est: minor suadetur, quia quantitas Eucharistica indifferens est, vt creetur, vel generetur, & vt dependenter, vel independenter à subiecto producat: ergo creatio, vel independentia à subiecto ei essentialis non est, neque in ea consistit. Oppones secundò: actio generatiua à termino genito realiter distincta est, vt sup. tr. r. cap. i. ostensum est: ergo de actione creatiua, pari ratione, philosophandum est.

Verum ad primum respondeo: quemadmodum terminus actionis generatiue non est sola quantitas v.g. sed quantitas, & eius etiam dependentia à subiecto, aut vnio cum subiecto; ita similiter terminus actionis creatiue non est sola quantitas simul cum eius independentia à subiecto: at quantitas simul cum ea independentia non est indifferens, vt creetur, aut generetur, vtve à subiecto dependenter producat: vnde terminus creatus in transsubstantiatione Eucharistica eiusmodi indifferentiam non sortitur; ac proinde actio creatiua esse potest.

Ad secundum respondeo: actio generatiua, quæ effectus à causa secunda procedit, ab effectu omnino distinguitur, tanquam modus causam, & effectum interiacens, nimirum ob indifferentiam, quæ causa secunda hunc, aut illum effectum; & effectus hanc, & illam causam secundam respicit: quæ ratio in actione creatiua neutiquam militat. Ceterum actio generatiua, quæ effectus à causa prima dependet, in ipso effectu consistere poterit, cum effectus quiuis creatus causam primam essentialiter respiciat, & ab illa, vel non ab illa, sed ab alia oriari neutiquam indifferens sit.